

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; <https://law.swu.bg> e-mail : admin@law.swu.bg

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА „ОБЩА ТЕОРИЯ НА ПРАВОТО“

1. Понятие за право. Възникване на правото.
2. Методи за изучаване на правото – естественоправен, позитивноправен, нормативен, институционален.
3. Източници на правото.
4. Основни правни системи на съвремеността.
5. Неправни оценъчни явления и тяхната значимост за правото.
6. Правообразуващи фактори.
7. Трансформиране на правообразуващите фактори в позитивно право
8. Микроструктура на правото.
9. Правни норми. Понятие.
10. Структура на правната норма.
11. Видове правни норми.
12. Правен отрасъл и правен институт.
13. Макроструктура на правото.
14. Частно и публично право.
15. Материално и процесуално право.
16. Вътрешно и международно право.
17. Понятие за закон. Видове закони.
18. Регулаторна оценка и правна експертиза.
19. Език на закона.
20. Строеж на закона.
21. Подзаконовни нормативни актове.
22. Юридическа техника.
23. Влизане в сила и действие на нормативните актове.
24. Логически ред за прилагане на правото. Юридически силогизъм.
25. Тълкувателни съдебни актове.
26. Дискреционна власт и вътрешно убеждение на съдията.
27. Понятие за субект на правото. Правосубектността като комплексно субективно право.
28. Индивидуални правни субекти.
29. Колективни правни субекти.
30. Представителство.
31. Понятие за тълкуване в правото.
32. Начини на тълкуване.
33. Видове тълкуване според субектите, които го извършват.
34. Обем на тълкувателния резултат.
35. Аргументативни методи на тълкуване в правото.
36. Празнини в правото и начини за тяхното преодоляване.

37. Факт и право.Юридически факт.
38. Критерии за правна институционализация на фактите от емпирията.
39. Основни видове юридически факти.
40. Правни презумпции и фикции.
41. Субективно право и юридическо задължение.
42. Видове субективни права.
43. Реализация и защита на субективните права.
44. Ограничаване на субективни права.
45. Правни отношения и правни връзки.
46. Обекти на правната действителност.
47. Юридическа санкция.
48. Социална роля на юридическата санкция.
49. Санционна охрана на правните норми.
50. Основни видове юридически санкции.
51. Понятие за правонарушение.
52. Обективна страна на правонарушението.
53. Субективна страна на правонарушението.
54. Състав на правонарушение.
55. Основни видове правонарушения.
56. Юридическа отговорност.
57. Основни видове юридическа отговорност.
58. Функции на юридическата отговорност.

Доц. д-р Манол Станин

ЛИТЕРАТУРА

- Алексеев, А. А. Общая теория права, учебник, 2-е издание, М., 2008
- Бержел, Ж. Л. Обща теория на правото, Бл-д, 1993
- Бойчев, Г. Правният институционализъм, С., 2010
- Бойчев, Г. Философия на правото, С., 2010
- Бойчев, Г. Правова държава, С., 2000
- Бойчев, Г. Правонарушение, С., 1999
- Бойчев, Г. Юридическа санкция, С., 2000
- Вълчев, Д. Лекции по Обща теория на правото, С., 2016 Вълчев, Д. Валидност и легитимност в правото, С., 2012
- Векио, Дж. дел. Справедливостта, С., 1995
- Дачев, Л. Юридически дискурс, С., 2004
- Дуоркин, Д. Да се отнасяме към правото сериозно, С., 2003
- Кели, Дж. Кратка история на западната теория на правото, С., 1998
- Кийн, Дж. Гражданското общество, С., 2002
- Кллев, Т. Теория на правото, С., 2015
- Колев, Т., теория на модерната държава, С., 2018
- Колев, Т., Популизмът и демагогията срещу гражданското общество/битката се ожесточава/, С., 2021
- Колев, Т. История на правораздавателната дейност от Античността до Предмодерната епоха, С., 2010
- Колев, Т. Истина, обоснованост, справедливост, С., 2011
- Колев, Т. Доказване в правораздаването, С., 2012
- Колев, Т. Аргументиране в правораздаването, С., 2012

- Колев, Т. Логика в правораздаването, С., 2012
- Колев, Т. Дискреционна власт и вътрешно убеждение на съдията, С., 2013
- Колев, Т. Теория на правотворческата дейност, С., 2010
- Лазарева, В. В. Обща теория права и государства, М., 2001
- Лукич, Р. Методология права, М., 1981
- Михайлова, М. Правото. Смиъл. Сянка. Противоположности, С., 2001
- Милкова, Д. Обща теория на правото, С., 2010
- Нашиц, А. Правотворчество. Теория и законодателна техника, М., 1974
- Нерсесянц, В. С. Философия права, М., 1997
- Петров, Вл. Тъжно-сложни разсъждения, сб. Право и език, кн. 2/24 – 43
- Пиргова, А. Българският парламентаризъм в условията на глобалния преход, С. 2002
- Ролс, Дж. Теория на справедливостта, С., 1998
- Сталев, Ж. Нормативната сила на фактическото, С., 1997
- Станин, М. Обекти на правната действителност, Бл-д, 2009
- Стоилов, Я. Държавната власт, С., 2001
- Стоилов, Я. Правните принципи, С., 2018
- Ташев, Р. Обща теория на правото, С., 2010
- Ташев, Р. Теория на тълкуването, С., 2001
- Ташев, Р. Теория за правната система, С., 2006
- Тихомиров, Ю. А. Теория закона, М., 1982
- Торбов, Ц. Обща теория на правото, С., 2010
- Файман, Дж. М. Въведение в американското право, С., 2012
- Хайек, Фр. Право, законодателство и свобода, (т. 1 – 3), С., 2996
- Хабермас, Ю. За вътрешната връзка между правовата държава и демокрацията, в: Морал, право и справедливост
- Цицерон, М. Т. За държавата. За законите, С., 1994
- Шаранкова, Ж. Юридическо мислене, С., 2001
- Шнапер, Д. Общността на гражданите, Върху модерната идея за нация, превод от френски, С., 2001
- Atiyah, P. S. From principles to pragmatism: Changes in the function of the judicial process and the law, Iowa Law Review, 1980
- Bockenforde, Ernst-Wolfgang Recht. Staat. Freiheit: Studien zur Rechtsphilosophie, Staatslehre und Verfassungsgeschichte, Frankfurt am Main, 1992
- Dabin, J. Theorie generale du droit, Paris
- Dufour, A. Droit de L'homme, Droit Naturel et histoire, PUF, 1991
- Hart, H. L. A. The Concept of law, Oxford, 1961
- Kelly, J. M. Roman litigation, Oxford, 1996
- Maichofer, N. Die Natur der Sache
- Perelman, Ch. Ethique et droit, Communaute Francaise de Belgique, Bruxelles, 1990
- Savigny, Traite du droit romain, 1855 - 1856
- Terre, F. Introduction generale au droit, Dallaz, 1991
- Villey, M. Philosophie du droit, 1984
- Wicker, G. Les fictions juridique. Contribution a l'analyse de l'acte juridique, Paris, 1997
- Niklas Luhmann, Martin Albrow, A Sociological Theory of Law, 2013
- N. MacCormick, Ota Weinberger, An Institutional Theory of Law, 2018